

Висоценка Юлія Вікторівна,
здобувач кафедри криміналістики та судової
медицини Національної академії внутрішніх
справ

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК

Успішне розслідування кримінальних проваджень за фактами крадіжок, вчинених злочинними групами, перш за все обумовлене тим, наскільки вчасно, законно й обґрунтовано приймається рішення про початок досудового розслідування, наскільки повно й точно зафіксовані сліди злочину, яка інформація наявна про осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, які заходи вжито щодо розшуку викраденого майна, а також наявністю певних теоретичних знань слідчих, їх практичним досвідом з розслідування досліджуваних злочинів.

Початковий етап розслідування – категорія криміналістична, яка використовується для визначення періоду досудового розслідування, в межах якого за допомогою слідчих (розшукових) дій, організаційних та оперативно-розшукових заходів встановлюються обставини кримінальної події, які мають ознаки кримінального правопорушення. Зміст таких обставин полягає у отриманні органами та особами, які проводитимуть розслідування, орієнтуючої інформації про вчинений злочин; у забезпеченні процесу, пов'язаного із побудовою та перевіркою слідчих версій; планування розслідування; вжиття заходів, спрямованих на розшук злочинця та викраденого майна.

Вважаємо, що зміст слідчої ситуації не обмежується визначенням лише зовнішніх та внутрішніх характеристик процесу розслідування, насамперед сутність зазначеної категорії покликана визначати напрям розслідування та обумовлювати його тактичні завдання.

Розуміння типових слідчих ситуацій, виникнення яких притаманне конкретним видам кримінальних правопорушень – є важливим аспектом у роботі особи, яка проводить досудове розслідування. Розуміння специфічних ознак того чи іншого злочину, які виникають в залежності та під дією конкретних обставин – обумовлює широкі можливості пов'язані з плануванням та організацією розслідування, а також побудовою та перевіркою версій.

На нашу думку, типова слідча ситуація початкового етапу розслідування крадіжок, вчинених групою осіб – являє собою сукупність обставин, подій та процесів, зумовлених специфічними ознаками вчиненого кримінального правопорушення та особливостями обраних особою, яка проводить досудове розслідування, криміналістичних засобів та методів, з метою усунення негативних наслідків та забезпечення швидкого розкриття та всебічного і повного розслідування кримінального правопорушення.

Враховуючи результати нашого дослідження, можемо дійти висновку, що типовими слідчими ситуаціями, які виникають на початковому етапі розслідування крадіжок, вчинених групою осіб є ситуація у яких:

1) встановлена інформація про наявний склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 185 КК України, наявна інформація про вчинення злочину групою осіб, але особи злочинців та їх місцезнаходження не встановлено.

2) встановлена інформація про наявний склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 185 КК України, наявна інформація про вчинення злочину групою осіб, особи злочинців встановленні, але на місці події такі особи не затримані та їх місцезнаходження не відоме.

3) встановлена інформація про наявний склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 185 КК України, особи, які вчинили крадіжку затримані.

4) інформація, яка б достовірно вказувала на ознаки злочину відсутня.

Кожній із запропонованих нами типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування крадіжок, вчинених групою осіб притаманний певний алгоритм дій слідчого, спрямований на подолання негативних чинників та вирішення ситуації. Сутність діяльності слідчого під час розслідування обумовлює його вміння чітко визначити необхідний алгоритм та забезпечити проведення всіх необхідних слідчих (розшукових) дій, з метою повного, всебічного та об'єктивного дослідження всіх обставин злочину та прийняття остаточного рішення.

Водночас хочемо звернути увагу, що запропонований нами перелік слідчих (розшукових) дій до кожної конкретної слідчої ситуації носить здебільшого рекомендаційний характер. Визначені нами заходи не є вичерпними та можуть бути доповнені у зв'язку із вирішуваними в ході розслідування завданнями. Не викликає сумнівів той факт, що центральна та провідна роль у процесі діяльності з організації роботи на початковому етапі розслідування крадіжок, вчинених групою осіб, належить слідчому, який визначає пріоритетні напрями, висуває криміналістичні версії, формує доручення оперативним підрозділам на проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій.

Список використаних джерел

1. Криміналістика: підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко та ін. Київ, 2015. 704 с.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. №4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651>. (Дата звернення 01.11.2020 р.).